

Józefa Chłopickiego

Dzielnice: Praga Południe

Osiedla: Grochów

Atrybuty:

Rok utworzenia nazwy: 1921

Opis

Józef Grzegorz Chłopicki herbu Nieczuja (1771-1849) - generał, dyktator powstania listopadowego. Urodził się w rodzimym majątku Kapustynie na Wołyniu. Nie ukończył żadnej szkoły, w 1785 roku wybierając karierę wojskową. Początkowo służył w armii rosyjskiej, walcząc na froncie tureckim, jednak później przeszedł do wojsk polskich, kupując sobie jednocześnie stopień chorążego. Ponownie wcielony do armii rosyjskiej po bitwie pod Zieleńcami dosłużył się rangi porucznika i ponownie przeszedł na stronę wojsk polskich podczas insurekcji kościuszkowskiej. Podczas popowstaniowej emigracji służył w Legionach Dąbrowskiego, walcząc we Włoszech i Hiszpanii a w czasie wyprawy Napoleona Bonaparte na Moskwę w 1812 roku bił się pod Borodino i Możajskiem. Urażony brakiem awansu na generała dywizji za swoje zasługi podał się do dymisji i osiadł w Warszawie. Tu - awansowany jednak do upragnionej szarży - znalazł się w szeregach armii Królestwa Polskiego, jednak już w 1817 roku, po publicznej kłótni z wielkim księciem Konstantym podczas parady na pl. Saskim, ponownie odszedł z wojska, zyskując sobie ogromną popularność za patriotyczną postawę. Do momentu wybuchu powstania listopadowego nie uczestniczył w życiu publicznym, znany był za to w kręgach towarzyskich stolicy. 29 XI 1830 roku, mianowany został przez Radę Administracyjną głównodowodzącym sił powstańczych, jednak funkcję tę przyjął z tygodniowym opóźnieniem. Mieszkał wtedy w skrzydle Pałacu namiestnikowskiego i do 18 I 1831 roku, kiedy to zrzekł się pełnienia swoich obowiązków, rokował z Rosją. Był dowodzącym w lutowej bitwie pod Grochowem, przenosząc na ten czas swój sztab do Pałacyku Grochowskiego przy ul. Grochowskiej 64/68. Ciężko ranny zmuszony był do przekazania dowodzenia Janowi Zygmuntowi Skrzyneckiemu. Nigdy już nie powrócił do życia publicznego - wyjechał do Krakowa, gdzie pozostał do końca życia.

Do 1954.04.12 był patronem dzisiejszej ul. Owczarskiej.

Ciekawostki

Stan obecny:

Nr 2: **Kościół parafialny Najczystszego Serca Marii.** Powstał w latach 1933-40 wg Andrzeja Boniego dla uczczenia poległych w bitwie o Olszynkę Grochowską. Zbudowano go na terenach podarowanych przez przedsiębiorcę Jana Łaskiego; ów plac miał być reprezentacyjnym miejscem Grochowa. Wcześniej stał tu drewniany kościółek, który wznosił dla parafian ks. Sztuka, upamiętniony zresztą jako patron jednej z pobliskich ulic. Ksiądz był również inicjatorem budowy nowego kościoła. Wezwanie dla świątyni wymyśliła księżna Maria Radziwiłł. Do budowy kościoła wykorzystano gruz ze zlikwidowanego Fortu XI Grochów. W głównym przedsionku wmurowano marmurowe tablice z nazwami pułków i nazwiskami dowódców Bitwy o Olszynkę Grochowską. Drewniany kościółek służył obok nowej świątyni aż do 1944, kiedy to spłonął 12 września, kiedy Armia Czerwona wkraczała na Grochów. Nowy kościół konsekrował 30.10.1949 kardynał Wyszyński. W jednej z bocznych kaplic znajduje się grób zasłużonego dla Grochowa księdza Szuki.

Nr 7\9: **Blok SMB Nasza Chata.** Powstał w 1995-9 wg proj. Krystyny i Krzysztofa Tryboń, Jagody Trzeciakowskiej i Grażyny Głazewskiej.

Nr 11\13: **Blok SMB Nasza Chata.** Powstał w 1995-9 wg proj. Krystyny i Krzysztofa Tryboń, Jagody Trzeciakowskiej i Grażyny Głazewskiej.

Kolonia Posłów i Senatorów PPS (zwane również osiedlem Praussa). W połowie lat 20 XX w. powstała tu, zbudowana własnymi środkami, kolonia dworców dla członków PPS. Domki w stylu dworcowym, jako typowe moduły, powstały wg proj. inż. arch. Witolda Matuszewskiego (w 1950 r. popełnił samobójstwo, skacząc z 3 piętra gmachu banku róg al. Jerozolimskich i Nowego Światu).

Nr 14: **Dworek. Przedwojenny.** Mieszkał tu Stanisław Grzymała-Siedlecki (1877-1939) - polityk, działacz społeczny. Pochodził z guberni włodzimirskiej, kształcił na Politechnice Lwowskiej, gdzie uzyskał stopień inżyniera chemii. W 1899 roku został członkiem Polskiej Partii Socjalistycznej (wystąpił z niej dopiero w 1931 roku), z czasem stając się jednym z najbardziej zaufanych współpracowników Józefa Piłsudskiego. Był współtwórcą Instytutu Wschodniego w Warszawie, pełniąc obowiązki jego prezesa do V 1939 roku. Prezesował zarządowi Warszawskiej Spółdzielni Mieszkaniowej, był członkiem Rady Nadzorczej Społecznego Przedsiębiorstwa Budowlanego oraz zarządu Towarzystwa "Nasz Dom" (zakład wychowawczy dla sierot). W latach 1922-27 i 1935-38 zasiadał w ławach Senatu RP (za drugim razem z ramienia BBWR). Po napaści hitlerowskiej przedostał się na Wołyń. Tam - na wieść o agresji sowieckiej - popełnił samobójstwo. Po jego śmierci dworek być może został podzielony na mieszkania, bowiem ten sam adres podawali inżynier Stanisław Błazewski oraz mgr Henryk Erdamn, będący wówczas inspektorem Związku Rewizyjnego Samorządu Terytorialnego.

Nr 16: **Dworek.** Przedwojenny. W latach `30 zamieszkał tu Antoni Władysław Pączek (1890-1952) - działacz socjalistyczny, w latach 1919-35 poseł na Sejm II RP. Pochodził z Sosnowca, tam w 1905 roku związał się z PPS a później z jej Frakcją Rewolucyjną. Aktywnie działał w Związku Walki Czynnej i Związku Strzeleckim, podczas I wojny światowej służył w 1. Pułku Piechoty Legionów. W latach 1927-29 pełnił obowiązki prezydenta Lublina, jednak na skutek tarć partyjnych został odwołany ze stanowiska i wówczas wyjechał do Warszawy, gdzie pracował w redakcji "Frontu Robotniczego" i Związku Związków Zawodowych. W 1931 roku wystąpił z PPS i związał się z BBWR. W latach 1937-39 był wiceprezydentem Łodzi. Po wojnie był początkowo dyrektorem uzdrowiska w Kudowie-Zdroju, w 1948 roku ponownie zamieszkał w stolicy, gdzie przez trzy lata pracował w Dystryktu Przedsiębiorstwa Państwowego "Polskie Uzdrowiska". Zwolniony z pracy, zmarł kilka miesięcy później.

Nr 18: **Dworek.** Przedwojenny. Jego lokatorem był inżynier Leon Roniewicz (2 II 1899 - 17 XII 1962). Opublikował m.in. "Zasady projektowania organizacji prac rozruchowych zakładów przemysłowych",

"Wykorzystanie przepisów technologicznych przy sporządzaniu projektów organizacji budowy i robót", "Jak stosować nawozy pomocnicze". Wieloletni redaktor "Kalendarza rolnika polskiego",

na wysokości nr 49b: **krzyż przydrożny**.

Nr 71a: **Zakład Karny Dla Kobiet**. Zwany Kamczatką.

Data nadania nazwy: 1921.07.05.
